

KURYER LITEWSKI

W WILNIE DNIA 24 CZERWCA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

S. Petersburg dnia 13go Czerwca.

z Powoda przybycia J. C. W. Cesarzewicza i Wielkiego Xięcia Konstantyna Pawłowicza z radością wiadomością o zawartym z Francją pokoiu, ta Stolica w przeszły Wtorek była iluminowana — Tegoż dnia zrana Najjaśniejsza Cesarzowa Marya Teodorowna z Wielką Xiężniczką Anną Pawłowną raczyła przybyć z Pawłowska do Pałacu Tauryckiego — W przeszłą środę dnia 10go zrana był zjazd w Pałacu Marmurowym, gdzie przynoszono pozdrowienie Jego Cesarskiej Wysokości. — Tegoż dnia o godzinie 11tej było powszechne zebranie w Rządzącym Senacie; gdzie czytany był następny Najwyższy Manifest.

z BOZEY ŁASKI

MY ALEXANDER PIERWSZY

CESARZ Y SAMOWŁADCA,

Wszech Rossyi

i innych, i innych, i innnych.

Czynimy Wiadomo Powszechnie

„Burza wojny, od nieprzyjaciela powszechnego pokoiu, od nieubłaganego nieprzyjaciela Rossyi, wzniecona, nie dawno srożąc się we wnętrzu Naszey Ojczyzny, dziś przeniesiona w strony nieprzyjaciół, tam się rozbiła — Spełniła się miara cierpliwości Boga, obrońcy prawych! — Wszchemocny uzbroił Rossyę: aby przez nią powrócił swobodę ludom i Państwu, przez nią podźwignął upadłych — Rok tysięczny ośmsetny diunasty, pamiętny ranami, które utkwiły w piersiach Naszey Ojczyzny, dla zniszczenia złośliwych zamiarów żadnego władcy nieprzyjaciela, wzniósł Rossyę na szczyt sławy, stawiał ię całą wielkość w obliczu świata, i założył podstawy oswobodzenia narodów. Z żalem serca i wyczerpawszy wszystkie sposoby do odwrócenia niesprawiedliwej wojny, udaliśmy się do środków siły. Smutna konieczność dobyła Naszego miecza. Godność narodu, który Opatrzność powierzyła Naszey Opiece, niedozwalała złożyć go do pochw, dopóki nieprzyjaciół był na ziemi naszey. — Uroczyste daliśmy to przyrzeczenie — Daliśmy ie nie omamieni blaskiem sławy, nie upoieni żądzą panowania, nie w czasiach szczęścia. — Z sercem czystym złożywszy u ołtarza Przedwiecznego modlitwy nasze, mocno zaufani w Jego sprawiedliwość, i przetręci czuciem prawości naszych myśli, wezwaliśmy go na pomoc — Przedsięwzięliśmy dzieło wielkie — Przy błogostawieństwem Bożem osiągnęliśmy cel zamierzony. Jednomyslności miłych Nam wiernych poddanych, znaioma ich miłość ku Ojczyźnie, utwierdziła nadzieie nasze: Szlachta Rossyjska, ta silna podpora Tronu, na której zawsze opierała się iego wielkość; Służący u Ołtarzów Potężnego Boga, których prawą nauką utwierdzamy się w jego wierze; znakomite przez zasługi kupiectwo, i mieszczenie, nie oszczędzali żadnych ofiar. Skromny włościanin, nie obeznany do tej pory ze szczęką oręża, orężem bronił Wiary, Ojczyzny i Monarchy. Życie zdawało się mu być małą ofiarą. Uczucie niewoli obce sercu Rosyanina. Nigdy on nie uchylił głowy przed cudzą Władzą — Jeśli się kto odważył nakładać iarzmo — nie uchybiła kara — Jeśli kto niósł oręż do iego Ojczyzny — pokazuje on iego groby! — Tak wynosi Bóg tego, kto mu zaufa! — Nieprzyjacieli znikli z przed naszego oblicza — Nie wielu ich zostało, aby o klesce donieśli — Bóg karze zuchwałce! — Tym czasem nieprzyjaciół przygotowywał nowe uzbrojenia;

ieszcze walczące przeciwko Rossyi narody w ziednoczeniu sił zasadały bezpieczeństwo swoje. — Aby zasłonić Ojczyznę od niajzdu nieprzyjaciół, potrzeba było wynieść wojnę z iey granic, i zwycięskie Nasze wojska stanęły nad Wisłą. — Nastął rok tysięczny ośmsetny przynasty. Narody skłoniły ucha na głos prawdy. Ocknęła się przytlumiona kłeskami waleczność — Dusze ich zwały się w iedną. Uzbrojenia składały iedno powszechne uzbrojenie. — Oporni, zwyciężeni orężem. — Szybki przechód z tryumfu do tryumfu przyprowadził nas nad brzegi Renu — Nieprzyjaciół niechciał się skłonić do pokoiu — Lecz zaledwo przeszedł rok, kiedy on nas uyrzał przed bramami Paryża — Narod Francuski, przeciwko któremu nie mieliśmy nigdy nieprzyjacielskich zamiarów, wstrzymał w rękę Naszym piorun, i już uderzyć gotowy. Francya otworzyła oczy na otaczającą ją przepaść, zerwała więzy omamienia, i zawstydzila się być narzędziem człowieka żadnego Władcy — Głos Ojczyzny odezwał się w duszy tego Narodu: nastąpił nowy rzeczy porządek — Przywołany na tron prawy Monarcha — Francya zażądała pokoiu — Dany on ię, wspaniały i trwały — Pokoy ten, zakład szczególny każdemu narodowi bezpieczeństwa, powszechney i długiey ciszy, zaręczający niepodległość, utwierdzający swobodę, obietnicie pomyslny był Europie, i przygotowanie nadgrody godne poniesionych trudów i pokonanych niebezpieczeństw — Wszchemocny położył kres uciskom. On naszą Najmilszą Ojczyznę wstawił na całe następstwo pokoleń. Nadgrodził Nam według serc i żądań Naszych — My, korząc się przed Panem, Dawcą wszelkiego dobra, i zasłaniając mu z głębi duszy Naszey dziękczynne modlitwy, Rozkazujemy: W całej obszerności Państwa Naszego złożyć uroczyste modły Bogu Miłosierdzia. Pewni jesteśmy, że Rosya padnie na kolana, i wyleie lzy radości przed tronem Najwyższego — Dano w Paryżu, dnia ośmnastego Maia, od Narodzenia Chrystusa tysięcznego ośmsetnego cztertnastego, Panowania zaś Naszego cztertnastego roku.”

Tegoż dnia, to jest dnia 10go w Kościele Sgo Izaaka odprawione były uroczyste Nabożeństwo w przytomności Najjaśniejszey Cesarzowey Jejmości, i Ich Cesarskich Wysokości, najpierwszych osób w Państwie, i przy zgromadzeniu niezliczonego mnóstwa ludu. Hymn dziękczynienia odśpiewany był przez Metropolitę Nowgorodskiego i St. Peterzburskiego Ambrożego, wśród huków dział i nieustannego odgłosu dzwonów.

(z Pocz. Półn.)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

W. BRYTANIA.

z Londynu dnia 7go Czerwca n. s. Cała tutejsza Stolica jest w poruszeniu: wszyscy pragną widzieć wjazd Najjaśniejszego Cesarza ALEXANDRA i N. Króla Pruskiego, lubo ieszcze nie masz pewności, czyli ci Monarchowie nie zechcą wiechać incognito, i bez wszelkiego przygotowania. Tymczasem wiele Domów i okien ozdobiono chorągiewkami, na których się wznoszą Rossyjskie i Pruskie orły, i na których także widać trzy lilie Francuskie. Na ulicach prowadzących do mieszkań, gdzie Monarchowie wysiądzą maia, ogołocono z dachów wiele domów, dla tego aby więcej widzów obić mogły. Po obu stronach tych ulic powozy przy powozach stoia, a gdzie miejsce pozwala, zbudowano dla patrzących rusztowania. Na intro zwołano radę miejską Stolicy, aby ułożyć adres powitania Cesarza ALEXANDRA, i Króla Pruskiego, tudzież aby rozstrzygnąć wniosek ofiarowania każdemu z Wo-

dzów wojsk Monarchów Sprzymierzonych, miecza wielkiej wartości. — Do Dover z obudwoma Monarchami przybyli Xiążę Henryk Pruski, Feldmarszałkowie Barclay de Tolly i Blücher, Hetman Platów i Xiążę Meternich! — Wylądowanie nastąpiło w batrach. Dwa pułki gwardyi Angielskiej stały w szeregach od portu aż do miasta Dover. — W tym mieście Feldmarszałek Blücher był celem szczególniejszego uniesienia. Mieszkańcy zanieśli go na ręku do miasta. Wiele znakomitych Dam żądało pozwolenia, aby mogły ucałować Bohatyrę. Musiał nawet wierzchnią swoją suknią oddać ludowi, który się nią, jak relikwiami, podzielił.

Utrzymują tu, iż Anglia przyjmie pośrednictwo Rosyi w traktowaniu o pokój z Ameryką. Tymczasem słychać, że *Portugalia i Belgium* mocno wojskami W. Brytanii osadzone będą. Na wyspie Korycy powiewa wszędzie Flaga Angielska.

Ogłoszono tu korespondencją pomiędzy Królową i Małżonką Xięcia Regenta. Ta ostatnia żąda być przytomną na wszystkich uroczystościach, które mają mieć miejsce przy ukazaniu się na Dworze Xiężniczki Karoliny, jej Córkę. — Mówią, że Xiążę Cumberland ma się ożenić z Xiężniczką Solms, siostrą zmarłej Królowej Pruskiej. — Rzeczą jest godną uwagi, że pisma publiczne Angielskie coraz żywiej i mocniej ubolewają nad losem Stanów Hiszpańskich *Cortes*.

Jeszcze dnia 2go t. m. oddział kozaków Dońskich z Dover przybył do tej Stolicy, i wzniesił powszechną uwagę; pomieszczono ich w koszarach nie daleko miasta. — Przybył tu już Xiążę Oldenburski, Królewicz Wirtemberski i Jenerał Austriacki Colloredo. — Przy Cesarzu ALEXANDRZE jest Hrabia Yarmouth, a przy Królu Pruskim Lord Karol Bentinck ustanowieni Szambelanami czyniącymi służbę. (z *Gaz. Berlin. i Rysk.*)

F R A N C Y A.

z Paryża 12go Czerwca n. s. W dniu 6 t. m. J. K. Mość dał audyencją uroczystą w Sali tronowej Deputowanym z Departamentów, na których czele Wice Prezydent Felix Faulcon, podziękowawszy Królowi za zawarty traktat pokoju i Konstytucję, w zakończeniu wyraził: iż Naród Francuski całe to szczęście winien będzie Ludwikowi pożądanemu (*le Desiré*). Na to Król odpowiedział: „W tém wszystkiem, coście mi powiedzieli o zasadach Konstytucyjnych, widzę ja rękojmią tej jedności, która szczęście Francji stanowić będzie. Ostatnie słowa Ich mowy mocno mnie wzruszyły. Entuzjazm wiele nadał nazwisk; lecz w nazwisku, które lud Francuski, lud tak znaiomy z miłości do swoich Królów, przez Ich organ mi udziela, i które ja z całego serca przyjmuję, postrzegam wyraz tych uczuć, które go zawsze z jego Królem łączyły, i które wśród długich moich cierpień, były dla mnie jedyną pociechą” — Na posiedzeniu Izby dnia 7go P. Lemoteux d' Audier podał projekt, aby ta odpowiedź Króla, z podpisem Deputowanych, była wniesiona do protokołu, na marmurze wyryta, i w Sali posiedzeń postawiona. — Pierwsze zostało przyjęte, drugie do osobnej Kommissyi odesłane. — Z 5ciu Kandydatów podanych przez Izbę, Król wybrał na Urząd Prezydenta Pana Lainé.

O to jest lista 154 Parów, których Król dożywotnie mianował:

Arcy Biskup Reimski, Biskup de Langres, i de Chalons — Z dawnej Szlachty: Xiążęta (*Ducs*) d' Uzès, d' Elboeuf, de Monthazon, de Tremouille, de Chevreuse, de Brissac, de Richelieu, de Rohan, de Luxembourg, de Grammont, de Montemart, de St. Aignan, de Noailles, d' Aumont, d' Harcourt, de Fitz-James, de Brancas, de Valentinois, de Fleury, de Duras, de Vauguyon, de Praslin, de la Rochefoucauld, de Clermont-Tonnere, de Choiseul, de Vigny, de Croy, de Broglie, de Laval-Montmorency, de Montmorency, de Beaumont, de Lorges, de Croi de Havré, de Polignac, de Levis, de Maillé, de Sanix-Tavanne, de la Force, de Castries, Xiążę de Poix, d' Oudeaวิลล์, Xiążę de Chalais, Xiążę de Serent. — Z nowej Szlachty: Xiążę Benewentu, Xiążęta (*Ducs*) Placencyi (*Lebrun*), de Wagram (*Berthier*) Tarentu (*Macdonald*) d' Elchingen (*Ney*) d' Alboufera (*Sachet*).

de Castiglione (*Augereau*) Hr. Gouvion St. Cyr, Xiążęta (*Ducs*) de Ragouse (*Marmont*), de Reggio (*Oudinot*) de Conegliano (*Moncey*) de Treviso (*Mortier*) de Dantzig (*Lefebvre*) de Valmy (*Kellermann*) de Cadore (*Champagny*) de Felire (*Clarke*) — (*Soult, Massena, i Davoust, nie są w liczbie*)

Hrabiowie: Abrial, de Barral, Arcy Biskup de Tours, Hrabia Barthelemy, Kardynał de Bayanne, Hrabia de Beauharnois, de Beaumont, Berthollet, de Beurnoville, Barbe-Marbois, Boissy d'Anglas, Bournier, Biskup Evreux, Hrabiowie, de Canclaux, Casa-Bianca, Chaseloup-Laubat, Cholet, Clement de Ris, Coland, Colchen, Cornet, Cornudet, d'Abboville, d' Aguesseau, Hr. Davoust, Hrabiowie, Demort, de Croix, Dedeley, d'Agier, Dejean, Dembarere, Depere, Destuis, de Tracy, d'Harville, d'Haubersaert, d'Hedouville, Dupont, Dupuy, Emmery, Fabre de l' Aude, Fontanes, Garnier, Gassendy, Gouvion, Herwin, de Jaucourt, Journu Aubert, Klein, Lacépède, de Lamartilliere, Languinis, Laplace, de la Tour-Maubourg, Lecoulteux-Cantelen, Lebrun, de Rochemont, Legrand, Lemercier, Lenoir-Laroche, de l' Espinasse, de Malleville, de Monbaton, de Montesquiou, Pastoret, Peré, Perignon, Pontecoulant, Porcher de Richeburg, Rampont, Redon, St Suzanne, St Volier, de Segur, de Semonville, Marszałek Hrabia Serurier, Hrabiowie Soullès, Shée, de Tascher, de Thevenard, de Valence, de Vaubois, de Vernier de Vilemancy, Vimar, Volney. Hrabiowie Maison, Dessolles, Latour-Maubourg, Belliard, Curial, Viomenil, de Vandrenil, de Crousol, d'Haucourt, Margrabia de Clermont-Galleraude i Hrabia Karol de Damas.

Z dawnego Senatu 43 Członków nie weszło do Izby Parów, między temi 18tu Cudzoziemców, a 25 rodowitych Francuzów. Znakomitsi następni: Cambaceres, Sieyes, Gregoire, Dyzez, Roger-Ducos, Fouché, Cochon l'Apparent, Dubois-Dubay, (wszyscy ci dali swą kreskę na śmierć Ludwika XVI.) Garat, Kardynał Fesch, Kardynał Cambaceres, Bournier, Primate, Ferino, Xiążę Vicencyi, (Caulincourt,) Chaset, Curer, Garan de Coulen, Monge, Chaptal, Francois de Neufchateau, Gueheueuc, le Jeas, Roederer, i Villetard.

Mówią, iż gdy były Wice Król Włoski kazał się oznaymić Ludwikowi XVIII. pod imieniem Hr. Beauharnois, Król meldującemu rzekł, niech weydzie Xiążę Eugeniusz. — Załogi z Barcelony i Tortozy, ostatnie wojska z Hiszpanii, powróciły już do Francji — Dnia 27go Maja, z portu Toulon, pod wodzą Kontr Admirala Cosmao wyszła Królewska eskadra, dla zabrania wojsk Fran: z Corfu i z wysp Jonskich. — Żołnierze Francuscy rodem z Belgium powracają do oyczyzny — Oficerom zostawiono wolność zostać w służbie Fran: lub powrócić do domów — Rozkazem Królew: zalecono, aby w czasie wojny między Anglią i Ameryką, nie uzbieraiano w portach Francuskich żadnego okrętu Mocarstw toczących wojnę, i że Francuzi do podobnych uzbroień nie mogą mieć uczestnictwa.

Na posiedzeniu uroczystém dnia 4go Czerwca, któreśmy w przeszłej gazecie opisali, Minister Stanu Ferrand przeczytał deklaracyą Królewską i zasady Konstytucyjne, w następnej osnowie:

Ludwik z Bożej Łaski Król Francji i Nawarry. Tym wszystkim którzy niniejsze czytać będą Nasze pozdrowienie.

„Opatrzność Boska, powoławszy Nas po długim oddaleniu na powrót do Naszych Kraiów, włożyła na nas wielkie obowiązki. Pokój był pierwszą potrzebą naszych poddanych; pracowaliśmy bez odpoczynku nad tém dziełem; i ten pokój, który równie dla Francji, jak dla reszty Europy zapewniał byt pomyślny, został już podpisany. Terazniejsze położenie Naszego Państwa, wymagało Zasad Konstytucyjnych; przyrzekliśmy je i dziś ogłaszamy. Zważyliśmy, że chociaż we Francji cała publiczna władza spoczywała w ręku Króla, jednakże nasi poprzednicy niewahali się w iey wykonaniu, według okoliczności czasu, dozwalać pewnych modyfikacyi. Tym sposobem gminy i miasta winny swoje swobody Ludwikowi Ojcy; Ludwikowi Świętemu, Filipowi IV, zwanemu Pięknym, winny potwierdzenie i roz-

szczenie swoich przywilejów. Porządek Sądownictwa przez prawa Ludwika XI, Henryka II, i Karola IX. został wprowadzony i rozwiniony; a Ludwik XIV. władał wszystkimi częściami publicznej Administracyi przez rozmaite rozrządzenia, których praktycznego użytku nic dotąd nieprzewyższyło. Pocztujemy więc sobie za obowiązek wzorem Królów poprzedników naszych, dać szczególniejsze baczenie na skutki szerzącego się oświecenia, na nowe związki, które wprowadził postęp w stowarzyszeniu Cywilnym, na to dążenie, iakie umysł ludzki od puł wieku otrzymał, i nakoniec na ważne przemiany, które stąd wyniknąć musiały.

„Przekonani jesteśmy, iż żądanie *Zasad Konstytucyjnych* przez Naszych poddanych oświadczone było istotną potrzebą; lecz nie wprzód usłuchaliśmy tego życzenia, aż kiedyśmy przedsięwzięli wszystkie środki ostrożności, aby te zasady były godne nas i narodu, któremu panować, jest dla nas chlubą. Światli Mężowie z pierwszych Władz Stanu połączyli się z Kommissarzami naszej Rady i pracowali nad tém ważnym dziełem.

„Przeświadczeni, że wolna i Monarchiczna Konstytucya odpowiadać będzie najlepiej oczekiwaniu *Europy*, niepowinniśmy byli razem zapomnieć, że Nasz pierwszy obowiązek ku Naszym ludom, dla ich własnego dobra, nakazuje nam utrzymać prawa i przywileje tej Korony. Tuszyliśmy bez obawy, że Nasz Narod, doświadczeniem nauczony, łatwo uzna, iż Naywyższa Władza Stanu sama tylko może użyć nowych ustawom tej siły, trwania i godności, które są iey właściwym udziałem, i że wtenczas tylko kiedy mądrość Króla iednoczy się dobrowolnie z życzeniem Narodu, zasady Konstytucyjne mogą mieć swoją powagę; lecz gdy przemoc słabemu Rządowi wydiera zezwolenie, naówczas wolność publiczna nie mniejszem, iak tron, niebezpieczeństwem bywa zagrożona. Szukaliśmy nakoniec tych zasad Konstytucyjnych w charakterze Narodowym Francuzów i w szanownych pomnikach wieków upłynionych. Jakoż w przywróceniu godności Parów uyrzeliśmy prawdziwie Narodowe ustanowienie, które pamięć przeszłości z terazniejszymi nadziejami iednoczy, i dawne wieki łączy z nowymi. Izba Deputowanych zastępuje owe dawne Zgromadzenia *Marcowego i Maiowego* pola, iako też ową *Izbę trzeciego Stanu*, która tak często gorliwości swojej o dobro ludu, a razem wiary i poszanowania ku swoim Królom, dawała dowody. Tak więc starając się połączyć ogniwa tego łańcucha, który smutne oblakania zerwały, staraliśmy się naprzód z umysłu naszego oddać pamięć na te wszystkie nieszczęścia, iakich Ojczyzna w czasie naszej nieobecności doznała; chcieliśmy ie wymazać z naszej duszy, iakbyśmy żądali, aby z Książki Historii wymazane były. Szczęśliwi, że się znowu znajdujemy na łonie Wielkiej Familii, nie możemy inaczej odpowiedzieć tak licznym dowodom miłości, iak obracając do tego ludu słowa pokoiu i pocieszenia. Naydroższém życzeniem naszego serca jest, aby wszyscy Francuzi żyli iak bracia, i ażeby żadne gorzkie przypomnienie, nie mogło zmącić tej spokoyności, iaką uroczysta, dziś przez nas podana Konstytucya, zaręczać będzie.

„W zapewnieniu o naszych dobrych zamiarach, i wzmocnieniu świadectwem własnego sumnienia, obowiązujemy się w obliczu tego Zgromadzenia być wiernymi tym zasadom Konstytucyjnym, i zostawiamy sobie zaprzysiężać utrzymanie ich, z nową uroczystością przed ołtarzem tego, który na iedney szali waży Królów i poddanych.

„Z tego powodu, z zupełną wolnością i bynajmniej nie ograniczeni w wykonaniu naszej Królewskiej Władzy, tak za siebie, iako i za naszych Następców, daliśmy i uchwalili na zawsze naszym wiernym poddanym następujące Konstytucyjne zasady.

Prawo Cywilne Francuskie.

Art. 1) Przed obliczem prawa wszyscy Francuzi, iakikolwiek tytuł i stopień miechy mogli, są sobie wzajemnie równi. 2) Przykładają się oni bez różnicy do ciężarów krajowych w stosunku posiadanego majątku. 3) Mają wszyscy równy wstęp do Cywilnych i wojennych urzędów. 4) Ich osobiste bezpieczeństwo jest w równej mierze zapewnione; nikt

nie może być Sądownie ścigany ani uwięziony, wyjąwszy przypadki oznaczone przez prawo i w przepisanej formie. 5) Każdy z równą wolnością wyznaje swoją Religiją, i dla swóiego obrządku doznaje równej opieki. 6) Katolicko - Apostolsko - Rzymska Religija jest Religiją Stanu. 7) Słudzy Katolickiego i innych Chrześciańskich Kościołów, ze skarbu tylko Królewskiego otrzymują swoją płacę. 8) Francuzi mają prawo ogłaszać drukiem swoje mniemania, ile te stosują się do prawa, które powściągać powinny nadużycia tej wolności. 9) Wszelka własność, bez żadnego wyjątku, tak nazwanej własności narodowej, jest nietykalna; albowiem prawo nie czyni żadnej między obudwoma różnicy. Kray może żądać ustąpienia iakiej własności, w celu powszechnego i prawnie okazanego dobra, jednakże nie inaczej, tylko za poprzedniczém wynagrodzeniem. 11) Wszystkie poszukiwania względem mienia i zdań, w czasach przed powroćeniem teraźniejszego Rządu, są zakazane. Podobnież zapomnienie zaleca się Sądom i wszystkim mieszkańcom. 12) *Konskrypcya* jest uchylona; sposób rekrutowania siły lądowej i morskiej będzie oznaczony przez prawo.

Formy Rządu Królewskiego.

13) Osoba Króla jest nietykalna i święta. Jego Ministrowie są odpowiedzialni. Królowi samemu należy władza wykonawcza. 14) Król jest naywyższą głową narodu; daie rozkazy sile lądowej i morskiej; wypowiada wojnę, zawiera traktaty przymierza, pokoju i handlu; mianuje do wszystkich publicznych urzędów, i wydaie ustawy i rozrządzenia potrzebne do wykonania praw i bezpieczeństwa Stanu. 15) Władza Prawodawcza wykonywana będzie wspólnie przez Króla, Izbę Parów i Izbę Deputowanych z Departamentów. 16) Król podaje projekt do prawa. 17) Projekt do prawa według upodobania Królewskiego może być podany Izbie Parow, albo Izbie Deputowanych, wyiawszy prawa podatkowe, które najpierw do Izby Deputowanych podane być muszą. 18) Każdy projekt do prawa ma być wolnie roztrząsany i większością głosów w każdej Izbie przyjęty lub odrzucony. 19) Izby mają przywilej prosić Króla o projekt do prawa, w jakimkolwiek przedmiocie; i oświadczyć mu, jaka, podług ich zdania, treść prawa być powinna. 20) Prozbę tę zanieść może każda Izba, nie wprzód jednak, aż gdy taka na tajnym posiedzeniu Zgromadzenia uchwalona została; i wtenczas nawet Izba projektująca, dopiero po upłynieniu dni 10, projektu swego drugiej Izbie udzieli. 21) Gdy projekt od drugiej Izby przyjęty zostanie, ma być przedłożony Królowi: jeśli zaś ten go odrzuci, tedy już na tém posiedzeniu powtórnie podanym być nie może. 22) Król sam utwierdza (*sancționne*) prawa i ogłasza je. 23) Przy wstąpieniu na tron Króla lista cywilna na całe trwanie jego panowania przez pierwsze Prawodawcze Zgromadzenie ustanowiona będzie.

o Izbie Parow.

24) Izba Parow jest istotną częścią Władzy Prawodawczej. 25) Król zwołuje ją razem z Izbą Deputowanych z Departamentów. 26) Każde Zgromadzenie Izby Parow, któreby się odprawiło nie w czasie posiedzeń Izby Deputowanych, albo któreby od Króla nakazaniem nie było, jest przeciwne prawom i żadne. 27) Mianowanie Parow Francyi należy do Króla. Ich liczba nie jest określona. Król może tytuły ich dostojności odmienić, i podług swej woli ogłosić je dożywotnemi albo też dziedzicznymi. 28) W 25ciu latach wieku Parowie mają wstęp do Izby, ale dopiero w 30tu latach głos stanowiący. 29) W Izbie Parow prezyduje Kanclerz Francyi, a w jego nieobecności Par mianowany przez Króla. 30) Członkowie Familii Królewskiej i Xiążęta krwi są Parami z prawa urodzenia; miejsce ich jest zaraz po Prezydencie, ale przed 21szym rokiem wieku nie mają stanowiącego głosu. 31) Xiążęta tylko za wyraźnym rozkazem Króla, który on na każdą sessyą przez poselstwo czyni wiadomym, mogą mieć wstęp do Izby; inaczej wszystko, co by się w ich przytomności dziać mogło, jest nieważnem. 32) Deliberacye Izby Parów dzieją się bez świadków. 33) Izba Parow roztrząsa występkę wielkiej zdrady i zamachu na spokoyność publiczną, co prawo dokładniej ma okryślić. 34) Żaden Par nie może inaczej być przytrzyma-

ny i w kryminalnych przypadkach sądzony, tylko za wyrokiem Izby.

o Izbie Deputowanych z Departamentow.

35) Izba Deputowanych składa się z osób wybranych przez Kollegia Obiercze, których organizacja przez prawo ustanowiona będzie. 36) Każdy Departament tyleż wysyłać ma Deputowanych, ile pierwey. 37) Deputowani będą na lat 5 wybierani, tak że Izba corocznie piątą częścią odnowiona będzie. 38) Żaden Deputowany nie może mieć wstępu do Izby, jeżeli nie ma lat 40tu, i jeżeli nie płaci 1000 frankow podatku prostego. 39) Gdyby w którym Departamencie nie było 50ciu osób ten wiek mających i płacących 1000 frankow podatkow prostych, tedy ich liczba ma być uzupełniona przez tych, którzy najbliżey w płaconych podatkach do 1000 frankow przystępują, i ci równie jak pierwsi mają prawo być wybranemi. 40) Wybierający, którzy do mianowania Pełnomocników są upoważnieni, nie mają głosu, jeżeli nie płacą 300 frankow prostego podatku, i nie mają najmniej lat 30ści wieku. 41) Prezydenci w Kollegiach Obierczych mianowani będą przez Króla, i tém samém są Członkami Kollegium. 42) Najmniey połowa Deputowanych będzie wzięta z tych osób, zdolnych być wybranemi, którzy swój polityczny pobyt mają w Departamencie. 43) Prezydent Izby Deputowanych będzie mianowany przez Króla z listy 50ciu Członkow przedstawionych przez Izbę. 44) Posiedzenia Izby Deputowanych są otwarte; ale żądanie 50ciu Członkow jest dostatecznym powodem, aby się Izba w tajemny wydział zamieniła. 45) Izba dzieli się na Biura dla rozważania planow, przez Króla przedłożonych. 46) Żadne poprawienie prawa nie może mieć miejsca, jeśli przez Króla projektowane Komitetowi, do Bior przesłane i tam roztrząszone nie zostanie. 47) Do Izby Deputowanych przychodzą na przód wszystkie projekta podatkow; dopiero, gdy od niej przyjęte będą, mogą być udzielone Izbie Parow. 48) Żaden podatek nie może być ustanowiony i wybierany, jeżeli przez obie Izby przyjęty i od Króla potwierdzony nie będzie. 49) Podatek gruntowy ustanawia się tylko na rok jeden; podatki uboczne (*Indirectes*) mogą być na lat kilka naznaczone. 50) Co rok zwołuje Król obie Izby; odracza je i może rozwiązać Izbę Deputowanych z Departamentow; lecz w tym przypadku jest obowiązany w trzech miesiącach zwołać nową. 51) Żadne osobiste uwięzienie nie może być wykonane na Członku Izby, tak w czasie posiedzeń, jakoteż sześć tygodniami przed i po posiedzeniu. 52) Żaden Członek Izby w czasie posiedzenia nie może być w sprawach uczynkowych ścigany i uwięziony (wyjąwszy przypadek gorącego uczynku) chyba Izba oskarżenie przyjęła. 53) Żadna prośba tak do jedney, jako i do drugiej Izby nie może być inaczej jak na piśmie podana. Prawo zabrania zanosić ją osobiście od kraty Zgromadzenia.

o Ministrach.

54) Ministrowie mogą być Członkami Izby Parow albo Izby Deputowanych. Oprócz tego do jedney i do drugiej wstęp mają i za oświadczeniem żądaniem głos ma im być udzielony. 55) Izba Deputowanych ma prawo oskarżenia Ministrow, i zapozwania ich przed Izbę Parow, która sama tylko sądzić ich może. 56) Tylko za zdradę i nadużycia w urzędowaniu (*Concussions*) oskarżeni być mogą. Osobne prawa opiszą rodzaje tych występku i sposób poszukiwania za nie.

o Sądownictwie.

57) Wymierzanie sprawiedliwości pochodzi od Króla; Sądownictwo będzie sprawowane w jego Imieniu przez Sędziow, których on mianuje i przeznacza. 58) Mianowani przez Króla Sędziowie nie mogą być złożeni. 59) Zwyczajne teraz wyższe i niższe Sady zachowują się w swoim stanie. Tylko na mocy prawa może w tém zaistnieć jaka odmiana. 60) Terazniejsze ustanowienie Sadow handlowych będzie utrzymane. 61) Równie też utrzymują się Sady Pokoju. Sędziowie pokoju, chociaż od Króla mianowani, mogą być jednak złożeni. 62) Nikt nie może być wyjęty z pod swego naturalnego Sędziego. 63) Nie mogą być więc odtąd ustanawiane żadne nadzwyczajne Kommissye i Trybunały. Trybunał jednak, nazwany prewotalnym, gdyby przywrócenie jego potrze-

bném się okazało, wyłącza się z pod tego prawidła. 64) W sprawach kryminalnych proces odbywa się publicznie, ile ta publiczność nie byłaby szkodliwą porządkowi i dobrem obyczajom; w tym razie Trybunał oświadcza to swoim postanowieniem. 65) Ustanowienie przysięgłych (Jury) utrzymuje się; odmiany, których potrzebę mogłoby okazać dłuższe doświadczenie, nie mogą być wprowadzane tylko na mocy prawa. 66) Kara konfiskaty majątku jest uchylona, i nigdy już wprowadzona być nie może. 67) Król ma prawo ulaskawienia i odmienienia kary. 68) Kodex Cywilny, i prawa teraz trwające, które terazniejszym zasadom nie są przeciwnie, zostają w swej mocy, dopóki prawem uchylone nie będą.

Szczególne zabezpieczające Prawa.

69) Wojezni będący w rzeczywistej służbie, officerowie i żołnierze zostawieni w oczekiwaniu, wdowy, officerowie i żołnierze pensjonowani, zatrzymują swoje stopnie, znaki honoru i pensye. 70) Dług publiczny jest gwarantowany; wszelki rodzaj powinności, do jakich się Stan względem swoich wierzycieli obowiązwał, jest nietykalny. 71) Dawna szlachta odzyskuje swoje tytuły, nowa zatrzymuje swoje, Król mianuje szlachtę według swojej woli, lecz udziela im tylko rangi i honoru, nie uwalniając bynajmniej od ciężarow i powinności względem towarzystwa. 72) Legia honorowa będzie utrzymana. Król wewnętrzną jej organizacją i znak ozdoby oznaczy. 73) Kolonie przez osobne prawa i urządzenia sprawowane będą. 74) Król i jego Następcy, przy swojej uroczystej koronacji, wykonają przysięgę, zachować wiernie niniejsze Konstytucyjne zasady.

Artykuły czasowe.

75) Deputowani z Departamentow Francuskich którzy przy ostatnim odroczeniu zasiadali w ciele Prawodawczem, zatrzymają miejsce swoje w Izbie, dopóki zastąpieni nie będą. 76) Pierwsze mianowanie piątej części Izby Deputowanych nastąpi najpóźniej 1816 roku, według porządku seryi, który miał miejsce za przeszłego Rządu.

Rozkazujemy, ażeby terazniejsze zasady Konstytucyjne, które stosownie, do naszej odezwy 2go Maja Senatowi i Ciału Prawodawczemu przełożone były, przesłane zostały do Izby Parow i do Izby Deputowanych — Dano w Paryżu, roku Łaski 1814 i 19go Naszego panowania.

Ludwik,

Abbé de Montesquieu.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

— Gazety Berlińskie umieściły umowę zawartą w Paryżu d. 2 t. m. pomiędzy Rządem Pruskim i Rządem Duńskim, przywracającą handel pomiędzy temi krajami do dawnych stosunkow, jakie jeszcze przed terazniejszą wojną miejsce miały.

— Król Neapolitański w krajach swoich uchylił Konskrypcją wprowadzając dawny sposób rekrutowania woyska. Dywizye powracające z kampanii otrzymały pozwolenie na swoich chorągwiach umieścić napis: *honor i wiara bez plamy*.

— Gazeta Berlińska donosi, że Kapitan Sycylijskiego statku, który z *Palermo* 22go Maja przybył do *Neapolu*, twierdził, że dnia 13 t. m. w *Palermo* ogłoszono, iż Dwór Sycylijski za utracone kraie na stałym lądzie ma otrzymać wyspy Jońskie.

— Dnia 24go Maja Feldmarszałek Xiążę *Wellington* przybył do *Madrytu* i zaraz potym miał audyencją u Króla i całej Królewskiej rodziny. — Król uchylił wszystkie postanowienia *Kortezow* po jego przybyciu do Hiszpanii wydane. Jenerał *Freyre* jest mianowany Ministrem wojennym. — Jenerał *Lacy*, którego poczytywano gorliwym stronnikiem *Kortezow*, uległ nakoniec, i do Dworu przybył.

— Dnia 3go Czerwca Xiążę Następca Szwedzki przybył do *Sztokolmu*, gdzie z wielką uroczystością przyjęty został. — Woyska Szwedzkie pod wodzą Jenerala *Essena* wyciągnęły linią o kilka mil od granic *Norwegii*, od *Wenersborg* aż do *Sroehmstedt*.

— Jenerał *Pozzo di Borgo* został w Paryżu w Urzędzie Cesarzsko-Rossyjskiego Posła. — Najjaśniejszy Cesarz Rossyjski, jak donoszą Gazety Francuskie, rozkazał pułkom swojej Gwardyi wydać darem żołd całoroczny. (z *Gaz. Berl. i St. Peters.*)

OBWIESZCZENIE

1 Niżej podpisany, prawnie umocowany od Kuryera za Naywyższym Rozkazem nad majątkami Grafa Ferzena ustanowionej, podaję do wiadomości, iż wypuszczam w arendę na pewną liczbę lat majątki JW. Grafa Ferzena Dubiny w Prużańskim i Pużycze w Brzeskim Powiecie oba w Gubernii Grodzieńskiej położone. Zyczący mieć takowe majątki w arendownej Possessyi zechcą naydalej przed 15 Julij b. r. udać się dla umowy do mnie w Grodnie mieszkającego — Dat w Grodnie 18 Junii 1814 Litewsko-Grodzieńskiej Skarbowej Izby Asesor

Andrzej Dańkowski.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE.

2 Za Remissą przez Sąd Ziemski Powiatu Szawelskiego w roku 1814 miesiąca Januariusz 30go dnia, zaszła — Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, do majątku Waygowa, w Powiecie Szawelskim leżącego, po Dominiku i Juliannie Rodzicach, Janie i Antonim Czechowiczach, zeszyłych, pod konkurs przez ich Sukcesora, W. JP. Józefa Rybskiego Sędziego Granicznego Szawelskiego, oddanego na dniu 28 Februariusz, ziechawszy komportacją przeznaczył, i zjazd powtórny dla ostatecznego rozsądzenia, na dzień 23 Julij roku idącego, zadeterminował, na który czas, aby wszyscy Wierzyciele z dowodami swoimi pod upadkiem w rzeczy przypowiadali się, tenże Sąd obwieszcza — Dat Msca Junij 6 dnia.

*Sądu Ziemskiego i Exdywizorskiego
Regent Dominik Noreyko.*

3 Sąd Podkomórsko-Exdywizorski, Dekretom Remissyiny Sądu Głównego Litewsko-Wileńskiego drugiego Departamentu, w roku terażniejszym 1814 miesiąca Februariusz 27 dnia zapadłym wyznaczony, tak na podział majątków Bortkiszek w Powiecie Wileńskim i Orliszek w Wileńskim leżących, między dwóch braci rodzonych Justyna i Józefa Sawrymowiczów Czesznikowiczów Mściławskich; iako też na rozdzielenie przez tegoż i Exdywizora, jednej z tych połowy Justyna Sawrymowicza między Kredytorów Jego, na

d. 29 Maja Ruidącego przybywszy: Jurydykę w zwykłym zafundował porządku — Aktoraty połączył — Majątki zwyż rzeczzone zinwentowawszy w Administracyę oddał — Komorników wyznaczył, — Komportacyę papierów i majątku ruchomego zadeterminował, — Zgoda wszystkie wniesione na tym pierwszym terminie między Stronami kwestye, według przepisów Dekretu Remissyinygo zezwoliwawszy — Czas do powtórnej zjazdu, a zatem do ukończenia zaczętego dzieła dzień 28go Augusta naznaczył — W którym terminie mając ostatecznie rozsądzić, i oprócz tego wedle przepisanych reguł w Remissie przeciw nie stawiającym Kredytorom, Pretensorom i Debitorom amissyą w swych wyrokach zapisać; o tem przez trzykrotną awizacyą w Gazetach, zawiadamia Publiczność wzywając, aby każdy mający pretensyą do tych majątków, i ten kto by się liczył w rzędzie Debitorów, wszyscy na czas oznaczony (strzegąc się upadku w swych własnościach) iawili się z dowodami — Działo się w Bortkiszkach roku 1814 miesiąca Maja 31 dnia.

Adam Kniaz Zegiel Podkomórzy Pttu Wileńskiemu Sądów Exdywizorskich Prezydency.

Jerzy Francuzewicz Z. W. Sędzia Exdywizor.

Justyn Mikulicz Sędzia G. P. Wileńsk. Exdywizor.

Felix Pawłowicz Komornik Pttu Wileńsk. Sądów Podkomórsko-Exdywizor Regent.

3. Sąd Graniczny Taxatorsko-Exdywizorski na domiar satysfakcyi Wierzycieli JW. Stanisława Grafa Judyckiego wyznaczony wedle uprzedniego w dniu trzecim Marca roku terażniejszego uczynionego postanowienia, w Gazecie Kuryera Litewskiego ogłoszonego, do miasta Hłuska w Powiecie Bobrujskim położonego: w dniu 15 Aprila zjechawszy, po ułatwieniu wszystkich z Possesorami Aktów, oraz wszelkich w tym miejscu właściwych czynności, na żądanie zastawnych Possesorów odbycia produktowych swych głosów w Dobrach Kamieniu pretendujących, Jurydykę swą do rzeczonych Dóbr Kamienia w Minskiej i Litewsko-Wileńskiej Gubernii położonych przenosząc, zebranie się Kompletu na dzień 25 Junii roku bieżącego przeznaczył, w którym terminie, ażeby wszyscy posesoryjni i ręczni Wierzyciele sami przez się, lub Plenipotentów prawnie umocowanych z dowodami pretensy do JW. Stanisława Grafa Judyckiego stosownie zjaśniającymi, oraz ze wszelką gotowoscią stawali pod upadkiem rzeczy ostrzega.

Rafał Gordziakowski Sędzia b. Ziem. Ihumień: Prezyd. Exdywizor.

Józef Rudnicki Podsek. Ziem. Bobrujski Exdywizor.

Jerzy Soroka Sędzia Ziem. Oszmian: Exdywizor.

N. 9. 1814 Junii dnia Samuel Kostrowicki Pisarz b. Ziem. Min: Exdywizor.

4 Hłusk. Józef Strupinski Sędzia Grodz. Oszmian. Exdywizor.

Mateusz Bogucki Sąd. Exdywizor: Regent.

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

2. Niżej piszący się oczekując długo w cierpliwości właściwych konduktów Szlacheckiej postępków, używam wszelkich powolnych

środków dla JP. Michała Olendzkiego, aby się postrzegł i do właściwej przyszedł restytucji. Lecz kiedy to wszystko zostało użytym przeziwnie napróżno, a ten Jegomość, któremu (z familią dzieci i żony Teofili z Czernikow Olendzkiej, w tej porze; kiedy go nikt przytulic nie chciał zostającego w biednym i opłakany stan w miasteczku Hrozowie) rękę podałem, i prawdziwe dowody moralności na szczególne wdanie się WW. Sołohubow (którzy widzieli ich smutny los) okazałem; obmyślając sposób z czego mieliby żyć. A później różnemi odkrytymi wypadkami kiedy dowiedli oboje, pierwsza w dniu 8 zbra 1813 Roku, a drugi w dniu 15 Februar. 1814 że nie są warci ulitowania moiego, lecz prawdziwych kroków nadgrody i poszukiwania na ich szkody i zabranych u mnie własności. Czynię zatem to ogłoszenie: zapatruiąc się bowiem na Oświadczenie W. Tomasza Wołodźki Porucznika w dacie 1811 roku 7bra 29 dnia przed Aktami Ziemskimi Słuckimi uczynione na tegoż JP. Michała Olendzkiego, w którym dowodził, że Oblig na Oycę jego Tadeusza Wołodźki po ustającym życiu złe nastanie mający przy JP. Michale Olendzkim okazał swoją eksystencją, i gdy równo z zanieśieniem tego o podeyscie Oświadczeniu JP. Michał Olendzki cicho uniczeknił ony: chociaż był na dużą sumnę zanieśionym i zapisanym. Mam zatem potrzebę zuaydując się w podobnym wypadku uczynić to Oświadczenie na tegoż JP. Michała Olendzkiego, iż on w dniu 15 Februar; oddalając się sekretnie z domu mego Hreska mimo to, że Kaziennych pieniędzy i włościńskich z pod Administracyi moiej wiele zabrakł: o co formą sledztwa szukać przez Policją postanowiłem, lecz nadto ważne papiery moje, listy, rejestra, afsygnacye, blankiety moje, i mnie poruczone jedne uprzednio z pod piernata gdzieś ja spał, w czasie upatrzoaym sekretnie wyjął, a drugie na wielokrotne potrzebowanie tań. nie powrócił, i czyniąc wielkie ztąd sobie obietnice, u siebie aż dotąd zatrzymał, i nie zwraca. W celu bydyż może widoków podobnych, jakie swoim Oświadczeniem W. Tomasz Wołodźko datą wyż rzeczoną objawił. Zaczynam przewidując złe konsekwencye, szkodliwe dla mnie i dla innych osob, ostrzegam, iż wszelkie Dokumenta z rąk JP. Michała Olendzkiego wychodzące, lub z jego pieczętarstwem albo z podobnych jemu osob są wątpliwe, i że ani ja onych nie będę się znał do zaspokoienia, ani też ktokolwiek bądź zostanie obowiązany. I nie tylko że przez Gazetę Kuryera Lit: to ogłaszam, ale w Powiatowych Słuckich Aktach to samo do wiadomości i zapobieżenia złemu podaję. I nawet nie celem to wydania i odrzycia złej konduity czynię: lecz w stosunku ochronienia siebie od złych konsekwencyow przez złe zamiary JP. Olendzkiego Michała zapobiegam. Datt 9 Junii 1814 Roku.

Podpisuję się własną ręką: Hieronim Odyniec.

3 Imieniem WW. JPP. Jakuba i Franciszki z Kuszelewskich Giedyminów Sędziów Ziemskich b. Powiatu Trockiego, przeciwko W.

JP. Stanisławowi Kuszelewskiemu Strażnikowiczowi Powiatu Grodzieńskiego czyni się oświadczenie w następnym rzeczy opisanu — Obżalowany Stanisław Kuszelewski Strażnikowicz różnocozasowie, nabrawszy gotowej rękodayney summy u nas Giedyminów w różnych datach guro 40,000 złłch Poll. uręczywszy opłatę oney za odebraniem przez Syna naszego JP. Józefa Giedymina Adwokata Trockiego Powiatu, umocowanego w dacie roku 1813 in Augusto pełnomocną Plenipotencją przyznaną, z odzyskać się mającey Sukcesyji po JP. Bernardzie Kuszelewskim w Guberniach Witepskiej i Mohilewskiej do wyszukania funduszu spadającego na rzecz Obżalowanego i na Siostry rodzone, i gdy dla ukonkludowania takowego interesu Syn nasz Józef Giedymin Adwokat Trocki po dziadziach w Gubernii Witepskiej assystuie, a obok tego gdy w czasie niniejszym W. JP. Stanisław Kuszelewski Strażnikowicz Grodzieński w tym miesiącu Junii na Biało Ruś wyjeżdża — Przeto g yby Powszechność była o tem uprzedzoną: Iż do spadku takowego to jest do Folwarku zastawnego Kotowa w Gubernii Witepskiej w Powiecie Saraskim: i Placów w Mieście Witebsku: iak oraz do summy u JW. JP. Sianożęskich Podkomorzych: Hatońskiego, i Nowackiego Sztab: Kapitana, oraz u innych znajdujących się: nie tylko my Giepyminowie Sędziowie za dług realny mamy Ewicyę poszukiwania: ale i Siostry rodzone s. p. Bernarda Kuszelewskiego Szambell był. Dworu Polskiego, do wspólnego działu należą — Z kolei takiey, ażeby żaden z Obywateli okupno lub przezastawienie Folwarku Kotowa: i Placów w Mieście Witebsku: podobnież o opłacenie i przełanie iak równieź nabycia za rzeczonymi Obligami nie ważył się wchodzić w układy z wspomnionym Stanisławem Kuszelewskim Strażnikowiczem, iako nie mającym odpowiedzi na zawinione quantum: i Siostróm rodzonym pod nieważnością i upadkiem takowych Transzaktów, i oraz wypłaconych summy, jedno tylko moc czynienia JP. Józefowi Giedyminowi we wszelkich wydarzeniach onego działania autoryzując moc nadaemy, iakowe oświadczenie do wiadomości ogulney w Guberniach Kraju Rossyyskiego awizując w Imieniu własnym, Zony moiej i Siostr rodzonych podpisałem — Datt 1814 roku miesiąca Junii i dnia.

Jakub Giedymin Sędz. Ziem. Pttu Trockiego.

2 Stanisław Dawgird Regent Graniczny Powiatu Lidzkiego, ma za obowiązek ostrzedz Pnbliczność całą, gdyby nikt się nie ważył nabywać wlewku na Rubli Srebrnych 150 od W. Marcina Narbutta, gdyż o zwrot tego Obligu Proceder jest rozwinięty w Ziemstwie Lidzkim.

Z następującym dniem 1szym Lipca, odnawia się prenumerata Gazety Kuryera Litewskiego; tak dla odbierających pocztą, iako też i na miejscu. Cena zwyczajna — Na miejscu przyymuie się kwartalowa lub półroczna — Do odbierania przez pocztę nie przyymuie się tylko półroczna — Redakcyja uprasza Szanownych swoich Prenumeratorów, aby się wcześniej zgłaszać raczyli.